

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1310/2017
07.02.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела пореска утаја у помагању из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Илића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку 1К.бр.140/16 од 18.04.2017. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 913/17 од 04.09.2017. године, у седници већа одржаној дана 07.02.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Илића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку 1К.бр.140/16 од 18.04.2017. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 913/17 од 04.09.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку 1К.бр.140/16 од 18.04.2017. године, између осталих, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела пореска утаја у помагању из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 7 (седам) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.02.2015. године до 13.02.2015. године, а која казна ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, те је окривљени истовремено осуђен и на новчану казну у износу од 60.000,00 (шездесетхиљада) динара коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико то не учини иста

ће се заменити у казну затвора рачунајући сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне као један дан затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да солидарно са окривљеном ББ исплати суду на име трошкова кривичног поступка - вештачења износ од 24.000,00 динара, те да плати суду на име паушала износ од 4.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 913/17 од 04.09.2017. године, делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљених АА и ББ, преиначена је пресуда Основног суда у Чачку 1К.бр.140/16 од 18.04.2017. године у делу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеног АА за кривично дело пореска утаја у помагању из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. КЗ, а окривљену ББ за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1 КЗ, за која су оглашени кривим првостепеном пресудом, осудио на казне затвора у трајању од по 6 (шест) месеци, у коју се окривљеном АА урачунава време проведено у притвору од 12.02.2015. године до 13.02.2015. године, те је истовремено одредио да ће се казне затвора извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују и то окривљени АА уз примену електронског надзора, а окривљена ББ без примене електронског надзора, с тим што окривљени не смеју напуштати просторије у којима станују, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусте просторије у којима станују суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у заводу за извршење казне затвора, при чему је суд окривљенима као правилно утврђене задржао новчане казне на које су они осуђени првостепеном пресудом, док су жалбе бранилаца окривљених у преосталом делу, као и у целисти жалба Основног јавног тужиоца у Чачку, одбијене као неосноване, па је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Небојша Илић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи пресуде Основног суда у Чачку 1К.бр.140/16 од 18.04.2017. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1 913/17 од 04.09.2017. године тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или да наведене пресуде укине и предмет врати поступајућем суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио

списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да су нижестепени судови у побијаним одлукама погрешно применили члан 35. КЗ који се односи на институт помагања у извршењу кривичног дела, јер се исти у конкретном случају није могао применити. Наиме, по ставу браниоца, окривљени АА никако не би могао бити означен као помагач окривљеној ББ у извршењу кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, јер код кривичног дела пореска утаја радњу помагања чини лице које изда, односно сачини фиктивни рачун пореском обвезнику са циљем да овај избегне плаћање пореза, а окривљеном је оптужним актом јавног тужиоца стављено на терет само то да је донео спорну пословну документацију окривљеној ББ, при чему се радило о документацији коју су сачињавала лица која су била овлашћена лица код наведених предузећа, тако да би окривљени АА могао бити помагач само у односу на документацију сачињену од стране предузећа ДОО „ВВ“, чији је био власник и само у периоду док је то био.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 35. став 2. Кривичног законика прописано је да се као помагање у извршењу кривичног дела сматра нарочито: давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, стварање услова или отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела, учиниоца, средстава којима је кривично дело извршено, трагова кривичног дела или предмета прибављених кривичним делом. По налажењу Врховног касационог суда помагање је свака радња којом се може допринети извршењу кривичног дела, при чему се у одредби члана 35. став 2. КЗ као један од типичних начина на који се може предузети помагање, између осталог, наводи и стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела.

Имајући у виду цитирану законску одредбу којом је ближе одређен појам помагања као облика саучесништва, те имајући у виду да је према чињеничном опису кривичног дела, утврђеном у изреци првостепене пресуде, окривљени АА, по претходном договору са окривљеном ББ, истој ставио на располагање средства за извршење кривичног дела, на тај начин што је набавио и предао јој лажну документацију о наводној набавци добара и услуга предузећа ДОО „ГГ“ од више различитих предузећа поименично наведених у изреци пресуде, у којој документацији је садржан порез на додату вредност по општој стопи у износу од 16.792,00 динара, а који је у пореским пријавама поднетим Пореској управи Чачак

окривљена ББ незаконито исказала и искористила као претходни порез са правом на одбитак, чиме је избегла да утврди као пореску обавезу и плати порез на додату вредност у укупном износу од 16.577.965,86 динара, то, по налажењу овога суда, јасно и недвосмислено произилази да је окривљени АА са умишљајем помогао окривљеној ББ у извршењу кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, те да се у његовим радњама стичу сва битна законска обележја кривичног дела пореска утаја у помагању из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 35.КЗ. Дакле, како је суд правилно правно квалификовао кривично-правне радње окривљеног АА, правилно примењујући у конкретном случају одредбу члана 35. КЗ, то се стога, по налажењу Врховног касационог суда, неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на штету овог окривљеног.

У осталом делу захтева за заштиту законитости, указујући да су нижестепени судови погрешно утврдили незаконитост у поступању окривљеног АА и то на основу налаза и мишљења вештака економске струке који је по ставу одбране неправилно ценио исправност, законитост и веродостојност пословних исправа, бранилац окривљеног у суштини оспорава чињенично стање утврђено у правноснажним одлукама и оцену доказа, а што није дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, па Врховни касациони суд ове наводе захтева није ни разматрао. Поред тога, нису разматрани ни наводи браниоца окривљеног којима истиче да нижестепени судови нису дали разлоге којима образлажу примену члана 28. став 2. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност, те разлоге за непримењивање одредаба Закона о порезу на додату вредност и Закона о пореском поступку и пореској администрацији, а који наводи по налажењу овога суда представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а ово стога јер то није дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Небојше Илића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић